

Akt nr:

R-F4b-LS424/64

AU\$R-F4b-LS424/64

424

Handlingar angående
BÖRSTORPS INVALLNINGSFÖRETAG AV ÅR 1964
i Enåsa s:n, Hasslerörs kommun av Skara-
borgs län; upprättade år 1964 vid syne-
förrättning enligt vattenlagen av
J. Lippert.
E.o. lantbruksingenjör.

Handlingar angående
BÖRSTORPS INVÄLLNINGSFÖRETAG AV ÅR 1964
i Enåsa s:n, Hasslerörs kommun, Skaraborgs
län; upprättade år 1964 vid syneförrätt-
ning enligt vattenlagen av

J. Lippert.

E.o. lantbruksingenjör.

Innehållsförteckning.

		sid.
Syneförrättningsprotokoll		1-
Ansökan med förordnande	bil. A	3-
Kungörelse	" B	8-
Förteckning	" C	9-
Fullmakter	" D ¹⁻²	10-
Skrivelse till Vägförvaltningen + ritning	" E ¹	12-
Svar från Vägförvaltningen	" E ²	14-
Värderingslängd	" F	15-
Kostnadsförslag	" G	17-
Hydrografisk utredning	" H	21-
Arbetsbeskrivning	" I	22-
Översiktskarta		25-
Utlåtande	" K	26-
Typritningar		30-34.

Till förslaget hör 1 plankarta, 1 profilritning, 1 ritning över pumpanläggningen.

Protokoll vid synförrättning enligt
vattenlagen för torrläggning av mark
tillhörande Börstorp inom Enösa
socken, Hasslerörs kommun av Skaraborgs
län.

Den 30 juli 1964 hos förvaltare Klas Siwertz, Börstorp, Hasslerör.

Närvarande: Under tecknad, o.o. lantbruksingenjör och för-
rättningsman samt gode männen Karl Söderberg, Sörgården
Hasslerör, och Bengt Pettersson, Humlekärr, Mariestad, ävensom
följande sakägare:

Sökanden:

Marionne Ribbing - äg. Börstorp 1:2 och 1:4
genom förvaltare Klas Siwertz, Börstorp, Hasslerör
ent. fullmakt, bilaga D.²

Av övriga sakägare:

Vägförvaltningen i Skaraborgs län genom ing. Hans C.
Karlsson, Mariestad, ent. fullmakt, bilaga D.¹

§1

Upplästes det för förrättningsmannen utfärdade
förordnandet, som hade lydelse enligt bilaga A.

§2

Inget jäv emot synmännen kunde ej eröras

§3.

Sökandens ombud yrkade på de befintliga avloppens
fördjupning och igenläggning med rör samt inwalling av
ifrågakvarande område, så att sökandens härav beroende
mark må kunna på ett ändamålsenligt sätt torrläggas och

brukas.

§ 4.

Det upplystes att det befintliga vatten genomloppet vid sekt. 14+59 genom allmänna vägen nr 64, Hasslerör. Gullspång har tillkommit efter år 1880.

§ 5.

Det upplystes att något fiske på de för invallning avsedda markerna ej förekommer.

§ 6.

Förelades det upprättade förslaget till de vattenbörjande markernas bättre torrläggning och brukning med häst till hörande handlingar och ritningar.

§ 7.

Upplästes synemännens utlåtande, som hade lydelse enligt bilaga.

§ 8.

Att mottaga och förvara till företaget hörande handlingar och ritningar utsåg synemännen förvaltaren Klas Silvertz, Bönörp, Hasslerör.

§ 9.

Som intet vidare fanns att till protokollet anteckna. förklarades förrättningen avslutad och sammanträdet upplöst. Protokollet upplästes och lämnades utan erinran.

Ort och tid som ovan.

I tjänsten J. Lippert
o. lantbrukssing.

Biträdande gode män
Patrik Lööfberg Bengt Pettersson

UNGL. MAJETS BEFALLNINGSHAVANDE

I

SKARABORGS LÄN

LANDSKANSLIET

Förordning 39-46.

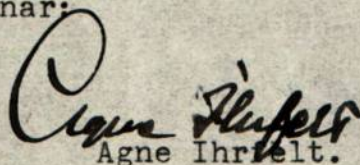
L.D. 4-49-1948.Förordnande.

Assistenten Jaak Lippert, Skara, förordnas härmed att i stället för lantbruksingenjören Sven Hallin i laga ordning verkställa ifrågavarande förrättning; och införs väntas bevis om förordnandets emottagande.

Mariestad å landskansliet den 5 februari 1948.

⁰⁸⁴⁷ På länsstyrelsens vägnar:

J. Sunnerholm.

Agne Ihrfelt.

0501/25025

E. D. 4-49
1948

E. D. n:r 2 - 49
1944

Förordnande.

Lantbruksingenjören Sven Hallin

förordnas härmed att i laga ordning verkställa ifrågavarande
förrättning; och införsäkras från honom bevis om förordnandets
emottagande.

Mariestad å landskansliet den 12 januari 1944.

Carl Mannerfelt
Carl Mannerfelt.

J. Sunnerholm
J. Sunnerholm.

E. D. 2-49
1944

5.

Till

Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Skaraborgs län.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om förordnande för inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör att jämlikt bestämmelserna i gällande vattenlag handlägga syneförrättning för torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Börstors egendom i Buåsa socken av Skaraborgs län.

Förteckning över de fastigheter, som ytterligare kunna förväntas bli av företaget berörda återfinnes å omstående sida.

Närmaste järnvägsstation till förrättningsstället är:

Hasslarö

Meddelanden angående förrättningen torde ställas till:

Knut Vengel Fredrikson

adress Börstorp

pr Hasslarö

Telefon: Maricstad 77a

Hasslarö

den 8 jan.

19 44

Vengel Fredrikson

Jag får vördsamt föreslå, att ifrågavarande förordnande utfärdas för mig.

Skara den 11 Jan. 1944.

Sven Hallin

FÖRTECKNING

över fastigheter, som väntas bliva av företaget berörda.

Fastighetens namn:

Ägarens namn:

Nyborg

- 4 -

Albin Gustafsson

Richard Karlsson

Samt öfrigt ytterligare fastigheter belägna
öfver Nyborg.

Till

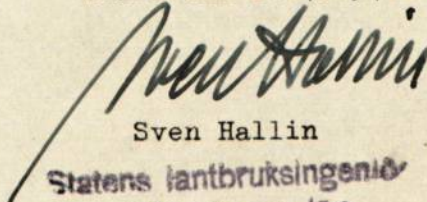
Länsstyrelsen i Skaraborgs län.

På begäran översändes härmed vördsamt - för avskrifiers tagande - förordnandena n:ris 3 - 7:49:1948 för assistenten Jaak Lippert att hålla syneförrättningar enligt vattenlagen.

Den förrättning, som avses i n:r 3, skall handläggas vid sammanträde den 28 dennes, då förordnandet bör kunna av Lippert disponeras.

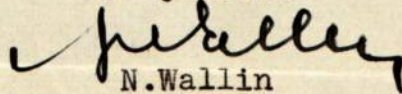
Skara den 21.4.1948.

Sven Hallin
Statens lantbruksingenjör
Skaraborgs län

Förordnande återgå sedan avskrifter tagits.

Mariestad den 23/4 1948

I tjänsten

N. Wallin

Kungörelse

För torrläggning av vatten-skadade marker tillhörande BÖRSTORPS EGENDOM i Enåsa socken av Skaraborgs län genom invallning mot sjön Vänern samt fördjupning och igenläggning med rör av öppna avlopp inom det invallade området, kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde hos förvaltare Klas Siwertz, Börstorp, Hasslerör torsdagen den 30 juli 1964 klockan 10.00, då vederbörande sakägare har att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Av förrättningen torde fastigheten Börstorp 1:3—1:4 bli berörd.

Skara den 10 juli 1964.

I tjänsten:

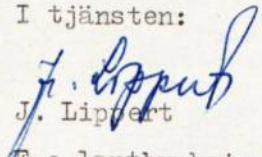
J. LIPPERT

E. o. lantbruksingenjör.

Att förestående kungörelse varit införd i Mariestads-Tidningen Tidning för Skaraborgs Län måndagen den 13 juli 1964, intygas.

Skara den 15 juli 1964.

I tjänsten:

J. Lippert

E.o.lantbruksingenjör.

F ö r t e c k n i n g

Över underrättelser ang. sammanträde hos förvaltare Klas Siwertz, Börstorp,
Hasslerör torsdagen den 30 juli 1964 klockan 10.00, vilka underrättelser
denna dag avsänts till följande:

Förvaltare Klas Siwertz,

Börstorp,

Hasslerör

Vägförvaltningen i Skaraborgs län,

Mariestad

Skiftesgodemannen Karl Söderberg,

Sörgården,

Hasslerör

"

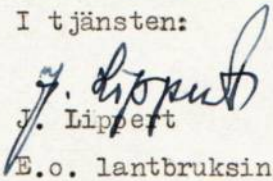
Bengt Pettersson,

Humlekärr,

Mariestad.

Skara den 14 juli 1964.

I tjänsten:

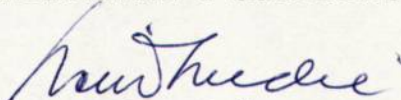

J. Lippert

E.o. lantbruksingenjör.

F u l l m a k t

I enlighet med skrivelse från Kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsen av den 1 juli 1946, dnr O. 594/45, Ka 7348-66, får vägförvaltningen i Skaraborgs län härmed befullmäktiga ingenjören Hans C Karlsson, Mariestad, att utföra och bevaka Styrelsens talan för Kungl. Maj:t och Kronan vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av vatten-skadade marker tillhörande Börstorps egendom i Enåsa socken av Skaraborgs län vid sammanträde hos förvaltaren Klas Siwertz, Börstorp, Hasslerör, torsdagen den 30 juli 1964 klockan 10.00.

VÄGFÖRVALTNINGEN I SKARABORGS LÄN

Bertil André

FULLMAKT

för Förvaltare Klas Siwertz
 Börstorp, Hasslerör
 namn
 adress

eller den han i sitt ställe sätter att vid synförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark
 tillhörande Börstorps Egendom

i Enåsa
 socken av Skaraborgs län
 å mina vägnar föra talan samt ingå förening och göra yrkande, som i 10 kap. 58 § vatten-
 lagen omförmäles, ävensom att i förekommande fall träffa överenskommelse om fördelning av
 kostnaderna för företaget. Ombudets laga åtgärder godkännas.

Fåleberg, Hasslerör den juni 1964

Adeline Råblom

Bevittnas:

Karl-Erik Råblom
 namn
Louise Råblom
 adress

Bengt Persson
 namn
Stenbjörn Persson
 adress

JL/JCK

Till

Vägförvaltningen i Skaraborgs län

Mariestad.

För sådant ändamål som stadgas i 10. kap. 52 § vattenlagen översändes härmed utdrag ur förslag till utlåtande och förslaget till "Börstorp's invallningsföretag av år 1964" i Enåsa socken och Hasslerörs kommun i den del, som berör allmänna vägen 203, Hasslerör - Gullspång vid Börstorp 1:4 (sekt. 14+59).

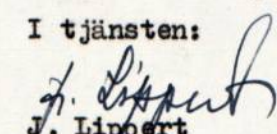
Erforderliga åtgärder torde framgå av ritningen.

Två exemplar av utdraget bifogas och kunna behållas av Vägförvaltningen.

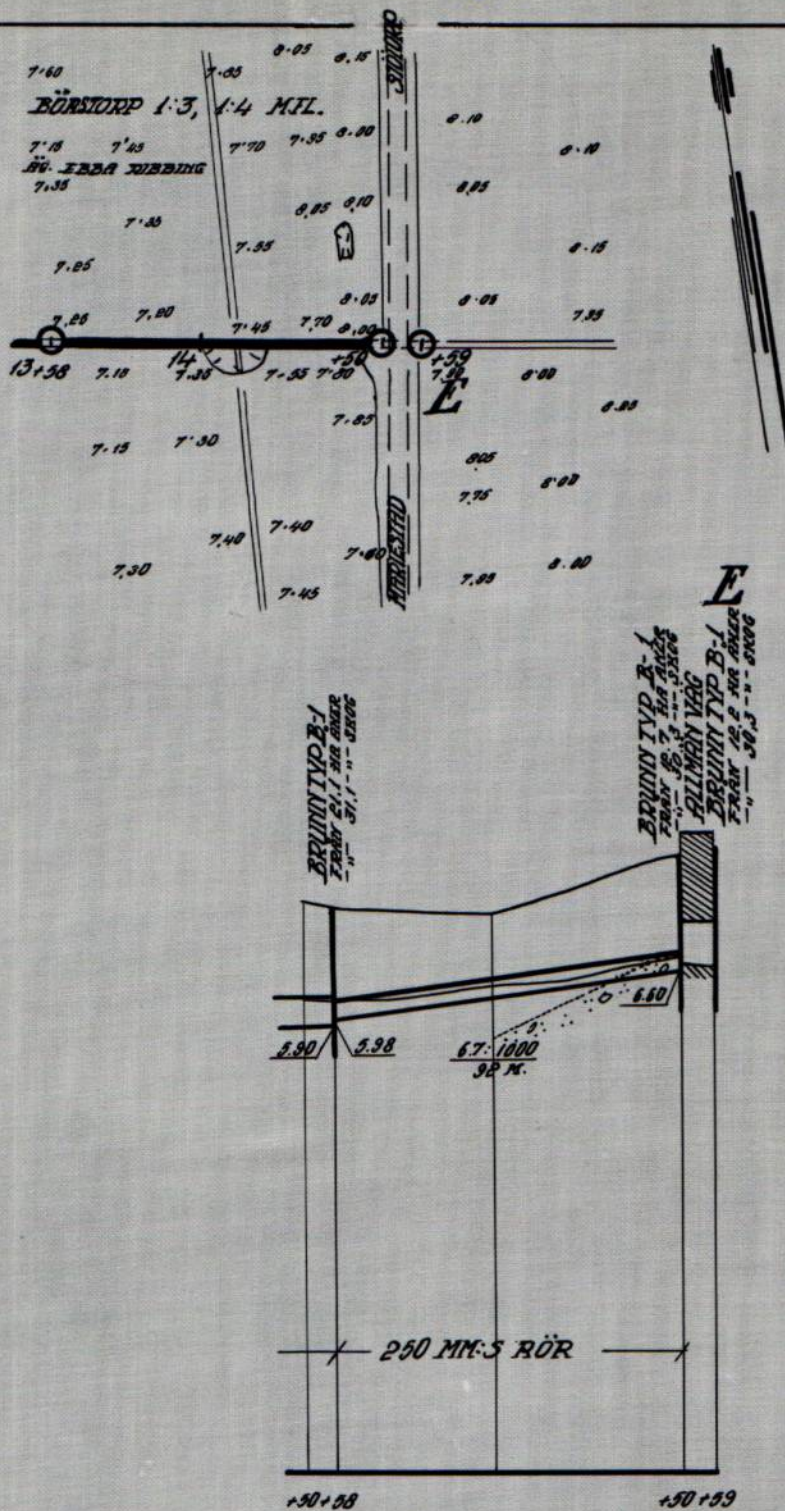
Jag vore tacksam för yttrande snarast möjligt i ovannämnda fråga.

Skara den 21 april 1964.

I tjänsten:

J. Lippert

E.o. lantbruksingenjör.

UTDRAG UR:

Förslag till

BÖRSTORPS INVÄLLNINGSFÖRETAG AV ÅR 1964

1 ENÅSÅSÖKEN, HÄSSLERÖRS kommun SHARABORGS län

upprättat år 1964 samband med syneförrättning enl. yattenlagen av

Original
Kopia

E.O. LANTBRUKSINTEKNOLOGI
Titel

Antal
ritn.st.

LANTBRUKSSTYRELSENS
LANTBRUKSNÄMNDENS
ARKIV

Nr

VÄG- OCH VATTENBYGGNADSVÄRKET

Vägförvaltningen i Skaraborgs län

Tjänsteställe

Underhållsavd

Handläggare

Iö

HC Karlsson

Datum

30.4.1964

Beteckning (Åberopas vid korrespondens)

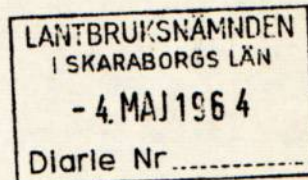
VFR 514-64 1622

Lantbruksnämnden i Skaraborgs län

SKARA

Edert tjänsteställe, handläggare

Edert meddelande

Ang. "Börstorp invallningsföretag av år 1964"

Med anledning av Eder skrivelse den 21 april 1964 i rubricerade ärende får vägförvaltningen härmed meddela att vägförvaltningen kommer att rensa nuvarande trumman genom väg 64 samt sätta en inkopplingsbrunn nedströms genom-loppet.

Arbetet kommer att ombesörjas av vägmästaren i vmo R:5, Hova, tel Hova 75, som skall underrättas i god tid innan arbetena önskas utförda.

På vägförvaltningens i Skaraborgs län vägnar

Bertil André
Bertil André

Hans C Karlsson
Hans C Karlsson

KK

Postadress
Mariestad

Gatuadress
Hamngatan 4

Telefonadress
0501 — 139 50

Postgirokonton
18 29 16

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
<u>Enåsa socken</u>							
<u>Börstorp 1:3 och 1:4</u>							
Adrienne Ribbing							
<u>Alstringsbåtnad</u>							
Åker, lermylla på lera	1	0,33		1800	4000	2200	726
" - " -	1a	0,06		1400	"	2600	156
" - " -	1b	0,25		3000	"	1000	250
" - " -	2	0,43		"	"	"	430
" - " -	2a	0,33		3200	"	800	264
" - " -	2b	0,34		"	"	"	272
" - " -	3	3,35		1000	"	3000	10050
" - " -	4	1,64		2400	"	1600	2624
" - " -	5	0,73		2600	"	1400	1022
" - " -	6	1,56		1200	"	2800	4368
" - " -	7	0,34		2800	"	1200	408
" - " -	8	0,40		2200	"	1800	720
" - " -	9	1,47		1400	"	2600	3822
" - " -	10	1,32		2800	"	1200	1584
" - " -	11	1,46		1200	"	2800	4088
" - " -	12	0,69		2400	"	1600	1104
" - " -	13	0,62		1800	"	2200	1364
" - " -	14	1,01		2600	"	1400	1414
" - " -	15	0,44		"	"	"	616
" - " -	16	0,63		2200	"	1800	1134
" - " -	17	0,12		"	"	"	216
" - " -	18	2,30		1800	"	2200	5060
" - " -	19	0,73		2000	"	2000	1460
" - " -	20	1,39		3200	"	800	1112
" - " -	21	0,28		2000	"	2000	560
" - " -	22	0,55		3400	"	600	330
" - " -	23	1,40		3600	"	400	560
Summa		24,17					45714

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		<u>Pumpanläggning vid A</u>				
		Pumpbrunnen av 1500 mm:s brunnslör	m 3	178:--	534	
		med färdiggjuten botten; d=1600 mm	st 1	70:--	70	
		Gjutning av 200 mm:s betongplatta på botten med rutarmering i över- kant ϕ 10 c/c 300 inborrade i brunnslringarna	m ³ 0,4	250:--	100	
		Schaktning, länshållning, pål- ning och ev. rustbädd under bottenplatta av 125 mm:s rund- virke, sättning av brunnslringar samt tätning av fogar med plast- massa eller cementbruk			450	
		Överbyggnad; balkar, golv, trä- överbyggnad, gångjärn, lås, spik m.m.			750	
		Inloppsledning av 600 mm:s fals- rör med täta fogar jämte rust- bädd inkl. grävning, läggning och återfyllning m.m.	m 5	45:--	225	
		Intagsbrunn av 1000 mm:s brunnsl- ringar med fastgjuten botten, sida mot samlingsbassängen ut- föres med galler enligt ritning	st 1	400:--	400	
		Sten- och torvsättning vid intagsbrunn	" 1	60:--	60	
		Utløpsbrunn av 1000 mm:s brunnsl- ringar med fastgjuten botten och med öppning i nedströmssidan	st 1	250:--	250	
		Sten- och torvsättning vid utløpsbrunn	" 1	60:--	60	
		Propeller-invallningspump typ 1530 (Nässjö Turbin AB) med Teflonlagren, största lyfthöjd 2,35 m, kapacitet 195 l/sek vid uppföringshöjd 1,90 m, avløps- rör c:a 5,0 m och i övrigt enligt offert, frakt, varuskatt, montage m.m.			14000	
		Lågspänningskabel, grävning, läggning och återfyllning jämte montering, el-installation	m 350	4:--	1400	
		Arbetsledning och oförutsett			1741	20040

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		<u>Vallen A</u>				
15-15+18	18	Uppläggning av vall enl. ritning med undanröjande av matjord under vallen (en 0,60 m bred ränna under vallens mitt) och med vallkärna av tätande material	m ³ 115	1:60	184	
		Vallens finjustering	m 18	2:--	36	
		Arbetsledning och oförutsett			20	240
		<u>Samlingsbassängen A - B</u>				
2-3+9	109	Schaktning av lera	m ³ 500	1:50	750	
		Arbetsledning och oförutsett			80	830
		<u>Rördiket B - C - D</u>				
2-0=5	200	500 mm:s rör med frakt	m 200	20:90	4180	
		Grävn., lägn. o. återfylln. samt fyllning i jämnhöjd med markytan	200	6:--	1200	
5-11+45	645	500 mm:s rör med frakt	m 645	20:90	13481	
5-10+32		Grävn., lägn. o. återfylln.	" 532	4:50	2394	
10+32-10+40		Grävn., lägn. genom utfarts- väg, återfylln. o. vägbanans iordningställande	" 8	6:50	52	
10+40-11+45		Grävn., lägn. o. återfylln.	" 105	4:50	473	
5+73, 8+58		Rivning av stenbro	st 2	30:--	60	
6+89		Rivning av rörbro	" 1	15:--	15	
2		Rörutlopp typ U-1	" 1	70:--	70	
5, 10+32, 10+40, 11+45		Brunn typ B-1; d=1,00 m med konisk överdel	" 4	290:--	1160	
5+48		Brunn typ B-3; d=1,00 m	" 1	150:--	150	
6+81, 6+89, 8+37, 9+2		Brunn typ B-1S; d=0,50 m vid västra sidan av rörledn., ansl. av brunnen till rörledn. med ett 0,30 m långt 150 mm:s rör	" 4	100:--	400	
		Arbetsledning och oförutsett			2315	25950

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		<u>Rördiket D - E</u>				
11+45-13+58	213	400 mm:s rör med frakt m	213	13:70	2918	
11+45-12+25		Grävn., lägg. o. återfylln. "	80	3:20	256	
12+25-13+30		- " - "	105	4:--	420	
13+30-13+58		- " - "	28	3:50	98	
13+58-14+50	92	250 mm:s rör med frakt "	92	6:20	570	
		Grävn., lägg. o. återfylln. "	92	2:50	230	
14+50-14+59	9	Upprensning av landsvägstrumman till stenfast botten, brunn typ B-1; d=0,80 m vid sekt. 14+50, inkoppling av 300 mm:s rör till broöppningen i jämnhöjd med brons botten, igenmurning av broöppningen med cementbruk utföres och bekostas av Vägförvaltningen i Skaraborgs län				
13+6		Rivning av bef. bro st	1	40:--	40	
13+58		Brunn typ B-1; d=0,90 m med konisk överdel "	1	260:--	260	
14+59		Brunn typ B-1; d=0,80 m, med 300 mm:s intagsrör å höjden + 6,65. Inkoppling av 300 mm:s rör till broöppningen, öppningens igenmurning med cementbruk och sten	1	220:--	220	
		Arbetsledning och oförutsett			488	5500
		<u>Rördiket C - Ca</u>				
20-20+73	73	300 mm:s rör med frakt m	73	8:60	628	
20-20+9		Grävn., läggning genom utfartsväg och återfylln. samt vägbanans iordningställande	9	7:--	63	
20+9-20+73		- " - "	64	3:50	224	
20+9, 20+73		Brunn typ B-1; d=0,80 m st	2	200:--	400	
		Arbetsledning och oförutsett			125	1440
		<u>Hela företaget summa kronor</u>				54000

Hydrografisk utredning.

Vattensamlingsområde 67,5 ha åker och 58,0 ha skog.

Flödesvattenmängd (2,0 x 67,5) + (1,0 x 58,0) = 193,0 l/sek.

Skillnad mellan yttre och inre vattenstånd:

Största 5,65 - 3,30 = 2,35 m

Vanlig 4,85 - 3,80 = 1,05 "

Pumpanläggningen skall kunna uppfordra minst 195 l/sek. vid 1,05 m uppfordringshöjd. Medelnederbörden i ifrågavarande trakt uppgår till 600 mm per år, varav 350 mm kan beräknas åtgå till växtligheten och avdunstning samt 250 mm avrinna.

Den årliga pumpningskostnaden med pumpaggregatets verkningsgrad 0,80 och med ett energipris av 11 öre/KWh beräknas till följande:

$$K = \frac{10\ 000 \times 125,5 \times 0,25 \times 1,05 \times 1\ 000 \times 0,11}{0,80 \times 75 \times 1,36 \times 3\ 600} = \frac{36238125}{293760} = 123:36 \text{ kr}$$

Årliga driftskostnaden beräknas sålunda till:

Pumpningskostnaden i medeltal

123:36 kr per år

Tillsyn, smörjmedel, underhållskostnader m.m.

116:64 " " "

Summa

240:-- kr per år

Kapitaliserat efter 5 procent motsvarar sålunda driftskostnaden ett belopp av

$$\frac{240 \times 100}{5} = \underline{\underline{4800:-- \text{ kronor}}}$$

Börstorp, Hasslerör den 30 juli 1964.

I tjänsten:

G. Lippert
G. Lippert

E.o. lantbruksingenjör.

ARBETSBESKRIVNING.

Innan arbetet påbörjas skall förnyad utsättning och avvägning verkställas och grävningstabell upprättas genom sakkunnig person.

Vid företagets utförande skall i tillämplig omfattning iakttagas:

att i grävningstabell angivna djup och dagbredder är beräknade i förhållande till de avvägda pålarna;

att med djup menas lodräta avståndet från övre kanten av avvägd påle till öppna dikesbotten, resp. rörets inre underkant;

att med dagbredd menas öppna dikets bredd i jämnhöjd med avvägningspåle;

att förekommande dikeskrökar ej får göras skarpa, utan bör i möjligaste mån uträtas eller avrundas;

att där dike går i rågång, bör grävningen så verkställas, att rågången och dikets mittlinje kommer att sammanfalla;

att vid uppläggning av skyddsvall grästorven i vallägets mitt till en bredd av minst en meter borttages, så att god tätning mellan markytan och vallen ernås;

att vallmaterialet ej får innehålla stubbar, rötter eller större stenar;

att om marken under vallen utgöres av vattengenomsläppligt material, skall en 0,60 meters bred ränna under vallens mitt grävas till erforderligt djup och fyllas med tätande material;

att till vallkärna skall användas tätande material av lagom fuktighet, som upplägges i högst 0,40 m tjocka horisontella skikt och packas väl;

att vägbana, bebyggd tomt eller annan anläggning ej utan innehavarens medgivande må användas som upplagsplats för dikesjord;

att genomgrävd vägbana snarast möjligt skall återställas i fullgott skick;

att ras eller förskjutningar, som till äventyrs inträffar, skall avhjälpas och erforderliga förstärkningsåtgärder vidtagas;

att under byggnadstiden vatten ej får uppdammas eller påsläppas på sätt, att onödigt skada uppstår;

att betongrör till företagets rörledningar godkännes först sedan de underkastats vederbörande lantbruksingenjörs kontroll och därvid befunnits uppfylla gällande bestämmelser ifråga om leverans, hållfasthet och täthet;

att rörläggning skall utföras av vid dylika arbeten van och fullt kompetent person;

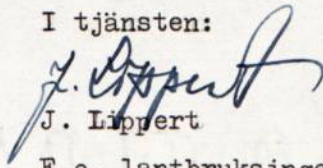
att rörledning ej må läggas direkt på berg eller sten utan i förekommande fall på minst ett 10 cm väl avjämnat gruslager;

- att befintliga täckdikesstammar efter anvisning inkopplas vid anläggandet av brunnar och rörledningar;
- att det första röret för de stammar, som beräknas komma att utmynna i en brunn, skall efter tillsägelse av vederbörande brukare inkopplas vid anläggandet av brunnen ifråga;
- att tegelrörsledning skall kopplas i brunn medelst ett betongrör;
- att alla inkopplingar utföres omsorgsfullt och så att de ej inkräktar på rörarean, varvid tätas med cementbruk;
- att till rörledning, vilken skall utföras med täta rörfogar, skall användas muffrör av betong; tätningen utföres med tjärdrev och cementbruk eller tätningsring och fogkitt samt täckes sedan med väl puddlad lera;
- att rören ej må täckas med jord, förrän avsyning av rörledningen verkställts, men dock snarast möjligt efter det ledningens läggning godkänts;
- att rörledning skall omsorgsfullt kringfyllas samt täckas med stenfritt material till minst 20 cm över rören, varvid försiktighet iakttages så att ledningen ej rubbas ur sitt av kontrollanten godkända läge;
- att rörfogarna skall grusas, om jorden är så beskaffad, att risk för igenslamning föreligger; stenfyllningen kring dagvattenbrunnarna skall då beklädas med grästorv, enris eller granris;
- att vid påfyllning noga tillses, att stenar eller andra hårda föremål ej skadar rören;
- att pumpbrunnen med inloppsledning göres vattentät;
- att särskild uppmärksamhet ägnas tätningen av och runt pumpstationens rör;
- att brunnarna utföres i överensstämmelse med vederbörande ritning;
- att rörledning lägges på trärust, om det befinnes att grunden utgöres av dy-, moss-, lös lerjord eller annat icke bärande jordslag;
- att intressenten under arbetets gång skall kontrollera alla betongarbeten;
- att förrättningsens fixpunkter icke utan tvingande skäl må förstöras; måste så ske, skall fixpunkten ifråga, innan den borttages, genom sakkunnig person ersättas med en ny sådan;
- att förefintliga gränsmärken ej må genom arbetet rubbas eller döljas, såvida icke dessförinnan nya märken blivit utsatta genom vederbörlig lantmätarens försorg;
- att entreprenören ålägges att taga del av bestämmelserna i denna arbetsbeskrivning;
- För höjdbestämmningen har följande fixpunkter utmärkts:
1. Inhugget kors i jordfast sten c:a 15 m SV sekt. å höjden + 6,03 m.

2. Inhugget kors i jordfast sten c:a 35 m V sekt. 6+89 å höjden + 7,25 m
3. Inhugget kors i jordfast sten c:a 103 m NO sekt. D å höjden + 9,18 m.

Börstorp, Hasslerör den 30 juli 1964.

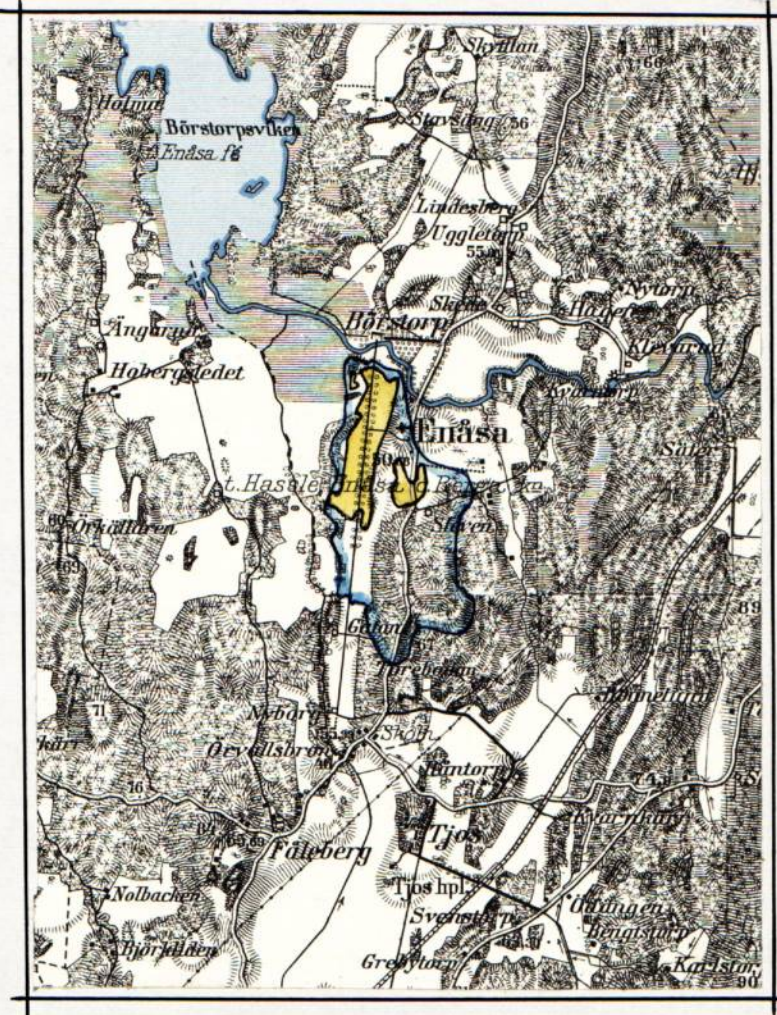
I tjänsten:

J. Lippert

E.o. lantbruksingenjör.

Översiktskarta.

Skala 1:50 000 .

SVENSKT NORMAL 2

TUMBA 1962

UTLÅTANDE vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande BÖRSTORP i Enåsa socken, Hasslerörs kommun av Skaraborgs län.

1. Ändamål, läge och natur.

Företaget, som avser invallning mot sjön Vänern samt fördjupning och igenläggning med rör av ett i nordvästlig huvudriktning flytande avlopp med en sidogren för möjliggörande av bättre torrläggning och brukning av vattenskadade marker, är beläget omedelbart väster om Enåsa kyrka inom nederbördsområde 139. På vidsittande översiktskarta har torrlägningsområdet markerats med gul färg och vattensamlingsområdets gränser med blå linjer.

Enligt bestämmelserna i 7 kap. vattenlagen är företaget att anse såsom invallning mot sjö.

2. Företagets omfattning.

Över till utförande ifrågasatta vall- och dikessträckor har profil- och sektionsritningar upprättats utvisande förhållandena vid undersökningstillfället, varjämte de härav beroende vattenskadade markerna avfattats på en plankarta. På sätt som framgår av dessa plan- och profilritningar omfattar företaget följande anläggningar: Pumpanläggning vid A.

Vallen A.

Samlingsbassängen A - B .

Rörledningarna B - C - D - E och C - Ca .

3. Nederbördsområde, vattenmängd, dimensionering.

Vattensamlingsområdet för de olika avloppssträckorna har uttagits å generalstabens karta och delvis uppgåtts på marken. Storleken har med blått angivits på profilritningarna.

Största avrinningen har ifråga om rörledningen D - E antagits uppgå till 2,0 liter per sekund och hektar från åker och 1,0 liter per sekund och hektar från skog. För underlättande av tillrinningen till pumpanläggningen har största avrinningen för rörledningarna B - C - D och C - Ca beräknats till 2,4 liter per sekund och hektar från åker och 1,2 liter per sekund och hektar från skog. Medelvattenmängden under vegetationsperioden har antagits vara 0,10 liter per sekund och hektar.

På grundval av de sålunda uträknade vattenmängderna har avloppen dimensionerats för möjliggörande av torrläggning till ändamålsenligt djup av all härav beroende mark, tillhörig sökanden. Av bifogade hydrografiska utredning framgår närmare dimensioneringen av pumpanläggningen vid sekt. A och årliga driftskostnader.

4. Äldre företag.

Ifrågavarande marker har såvitt kunnat utredas icke tidigare varit föremål för laga syneförrättning.

5. Båtnadsuppskattning.

Den mark, för vilken dikningen medför alstringsbåtnad och som alltså skall ingå i företaget, begränsas på nivåkartan av en streckad svart linje så belägen, att all därutanför liggande mark torde kunna till fullo torrläggas utan hinder av nuvarande vattenförhållandena i till igenläggning avsedda avloppssträckor.

För utrönande av den genom företaget uppkommande båtnaden har synemännen efter 17 kap. 22 § vattenlagen stadgade grunder verkställt uppskattning, vars resultat i detalj föreligger i den bilagda värderingslängden. Till grund för brukningsbåtnadens beräkning har lagts Fältarronderingskommitténs undersökningar. Vid brukningsbåtnadens uppskattning har även hänsyn tagits till ogräsbekämpning, vinst som uppkommer genom ändrad plöjningsriktning och omläggning av driften m.m. Hur brukningsbåtnaden fördelar sig på olika avloppssträckor framgår i detalj av bilagan.

6. Kostnadsfördelning.

Den å plankartan avfattade och enligt värderingslängden förbättrade marken är att anse som en torrläggningssamfällighet, för vilken skäl till uppdelning i olika avdelningar ej förefinnes.

Av det bilagda kostnadsförslaget framgår vilka arbeten, som skall utföras av företaget och av värderingslängden, vilka fastigheter och ägofigurer, som har del däri.

Kostnaderna för företagets utförande och underhåll, driftskostnader för pumpanläggningen samt kostnaderna för syneförrättningen skall bestridas av ägaren till fastigheten Börstorp 1:3, 1:4 m.fl.

7. Allmänna intressen, fiske.

Företaget berör allmän väg på sätt närmare framgår av nedanstående moment.

Då det synes uppenbart att företaget ej kan beröra fiskeintresse av någon betydelse, har avskrift av ansökningshandlingarna ej översänts till Kungl. Fiskeristyrelsen för yttrande.

8. Broar och trummor.

Rörledningen D - E berör vid sektion 14+59 allmänna vägen nr 64, Hasslerör-Gullspång. Nu befintligt vattengenomlopp, som tillkommit efter år 1880, medger ovanförliggande marks torrläggning till erforderligt djup men är igenslammat. Enär avloppet skall igenläggas med rör och utförandet av brunnen nedströms vägen betingas av befintligt vägdikey, skall denna utföras och bekostas av Vägförvaltningen i Skaraborgs län. Likaledes skall genomloppets rensning från slam till stensatt botten

utföras och bekostas av Vägförvaltningen.

Om ej annan överenskommelse träffas med företaget skall vägförvaltningen ombesörja arbetets utförande. Arbetet skall vara färdigställt inom en månad efter det nedan förliggande avloppssträcka blivit genom företagets försorg färdigställd och meddelande härom kommit vägförvaltningen tillhanda. Vid arbetets utförande skall av vägdirektören lämnade föreskrifter noggrant iakttas.

Genom dikenas igenläggning med rör erfordras ej särskilda ägobroar.

Någon deltagningsskyldighet i framtida underhållet av över avloppen ledande vägövergångar skall ej åvila företaget.

9. Ersättningar och skador.

Skador, som under arbetstiden till äventyrs orsakas av företaget, skall till fulla värdet ersättas, därest någon sakägare hos ende intressenten framställer yrkande härom inom ett år efter företagets färdigställande. Sådan skada skall då utan dröjsmål genom ende intressentens försorg uppskattas av sakkunnig person och därefter omedelbart ersättas. I brist på åsämjande vid val av värderingsman skall uppskattning verkställas av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör eller den, han i sitt ställe sätter.

10. Vattendomstolsavgift.

Avgift, varom förmäles i 11 kap. 95 § vattenlagen skall, så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, erläggas till Länsstyrelsen i Mariestad med 121:12 kronor.

11. Framtida underhåll.

I företaget ingående arbeten och anläggningar skall för framtiden omsorgsfullt underhållas samt rensningar företagas så ofta behovet det påkallar.

Uppdämning eller annan åtgärd som hindrar vattnets fria lopp må ej tillåtas eller tålas.

12. Anslutning av kloakvatten.

Om någon önskar leda kloakvatten till företagets avlopp må detta medgivas på villkor, som bestämmas av företagets ende intressent i samråd med inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör.

13. Arbetsbeskrivning, fixpunkter.

Detaljerade uppgifter över den föreslagna anläggningens utformning återfinnes i bifogade arbetsbeskrivning och kostnadsförslag samt på upprättade plan- och profilritningar jämte typritningar.

Fixpunktsförteckning återfinnes i arbetsbeskrivningen.

Det använda höjdsystemets nollplan är beläget 40,00 m över Sveriges normalnollplan.

14. Organisation.

Företagets angelägenheter skall handhavas av den ende intressenten.

Intressenten åligger:

att ombesörja företagets utförande samt kontrollera entreprenörs arbete, i den mån så befinnes erforderligt med biträde av sakkunnig person och

att tillse att företagets anläggningar alltid hålles i fullgott skick samt ombesörja rensnings- och underhållsarbeten.

15. Allmänna bestämmelser.

Jämlikt föreskrifterna i 10 kap. 62 § vattenlagen får synemännen i fråga om företaget ytterligare bestämma:

att det skall, därest sökanden önskar fullfölja detsamma, utföras i fullständig överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande ritningar och handlingar,

att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, samt bör vara bragta till slut före utgången av år 1970,

att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör samt

att det skall benämnas "Börstors invallningsföretag av år 1964".

16. Besvärshänvisning.

Talan mot förrättningen och detta utlåtande må föras vid Västerbygdens vattendomstol, adress Vänersborg, till vilken besvären med iakttagande av bestämmelserna i 11 kap. 85 § vattenlagen skall vara ingivna inom sextio dagar från nedanstående datum.

17. Tillåtlighet, verkställighet.

Nyttan av genom företaget vidtagna åtgärder överstiger kostnaderna för företagets utförande, varför de i vattenlagen 7. kap. 38 § stadgade villkoren för företagets tillåtlighet får anses uppfyllda.

Jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 7 kap. 55 § skall detta utlåtande underställas vattendomstolens prövning. Börstorp, Hasslerör den 30 juli 1964.

I tjänsten:

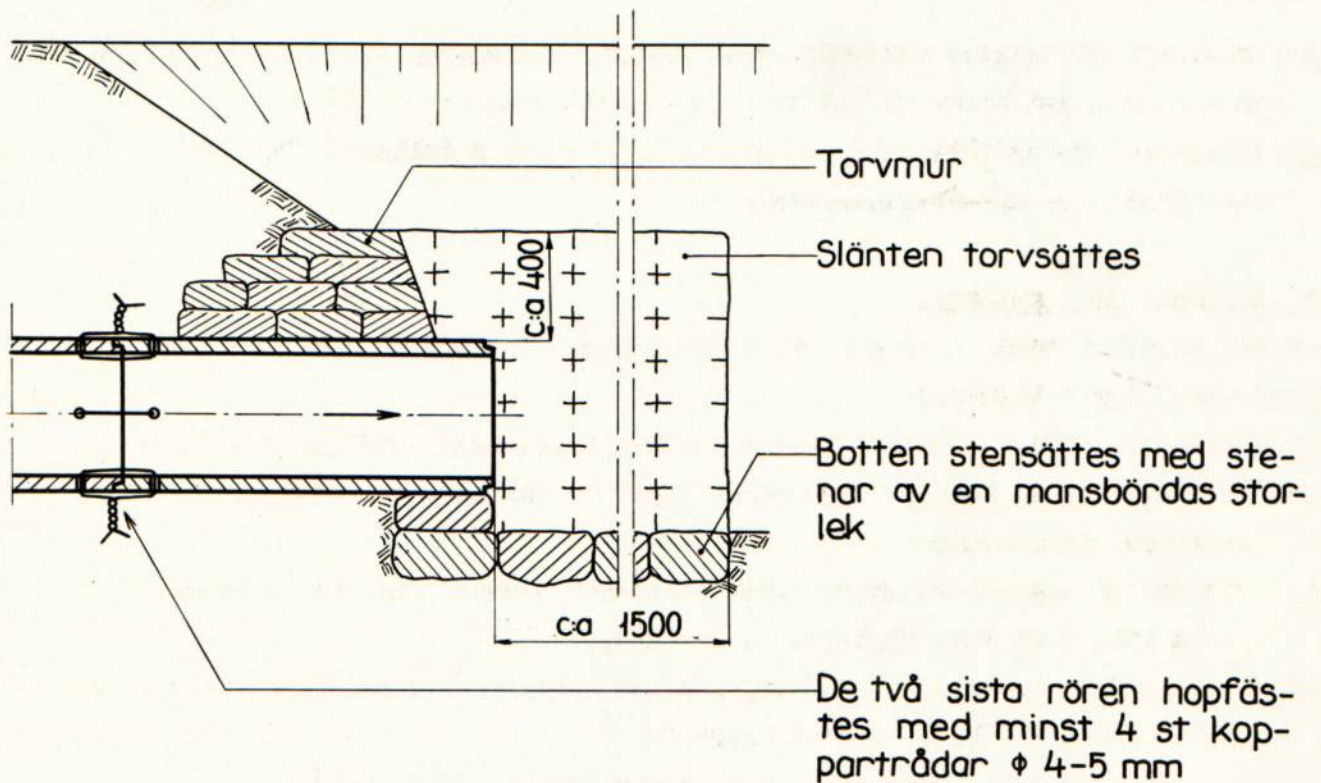
J. Lippert

E.o. lantbruksingenjör.

Biträdande gode män:

Paul-Erik Pöderberg

Bengt L. Persson

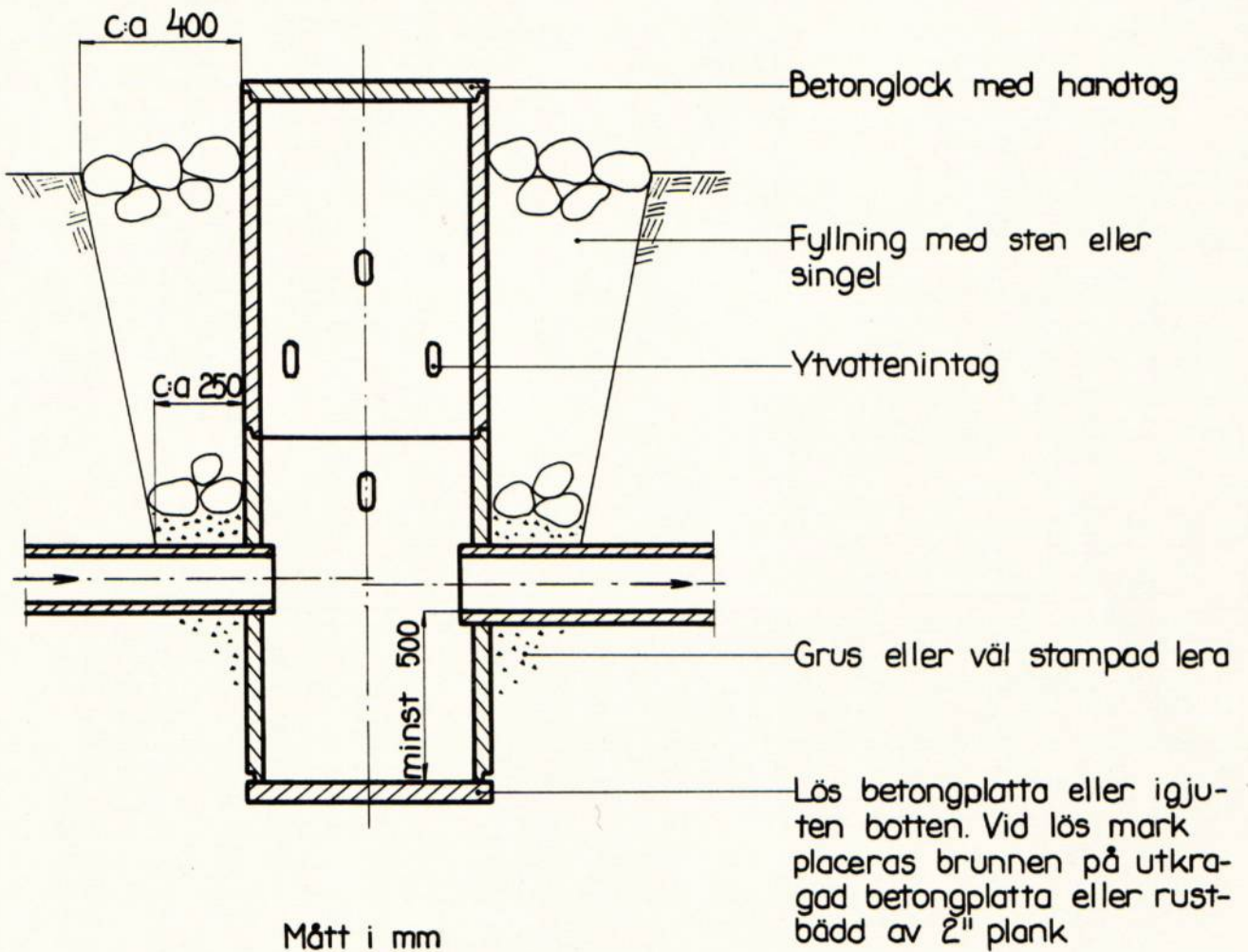

Mått i mm

Börstorp, Hasslerör den 30 juli 1964.

I tjänsten:

G. Lippert
 G. Lippert
 E.o.lantbruksingenjör.

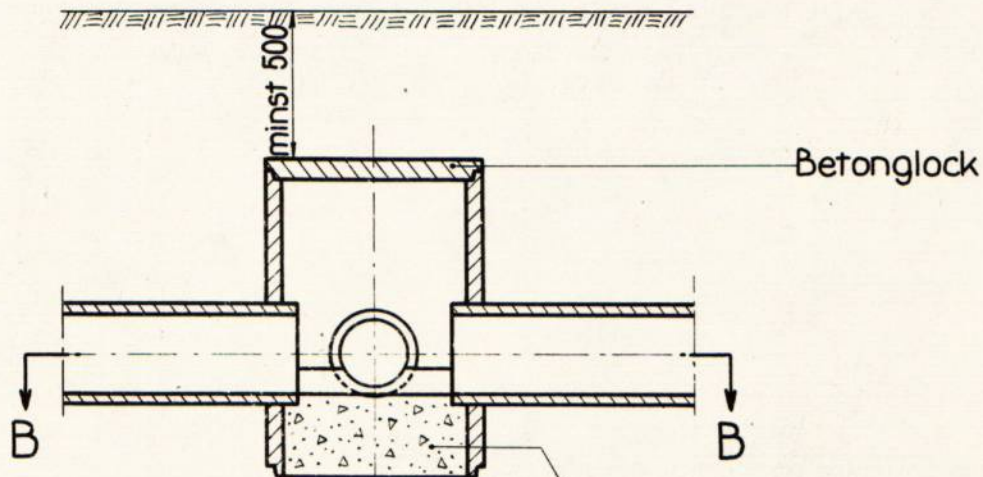
Börstorp, Hasslerör den 30 juli 1964.

I tjänsten:

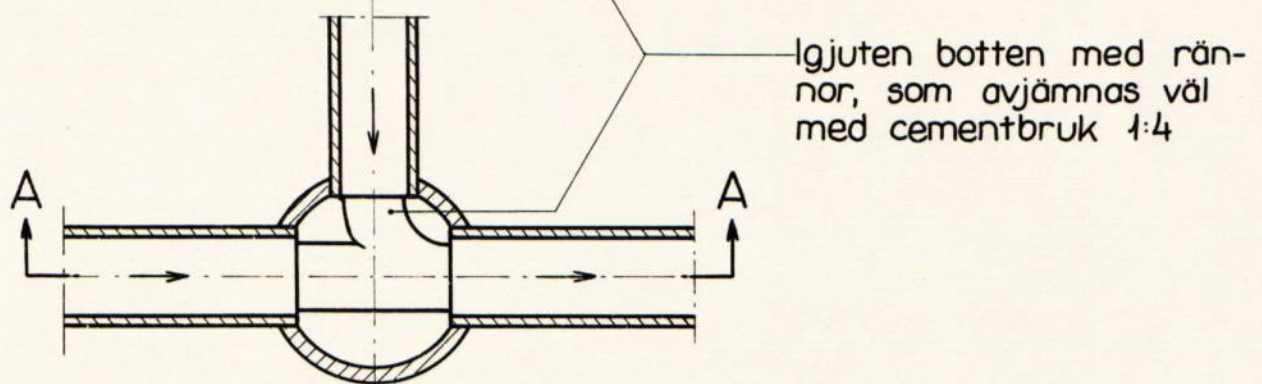
J. Lippert

E.o.lantbruksingenjör.

Sektion A-A

Sektion B-B

Mått i mm

Börstorp, Hasslerör den 30 juli 1964.

I tjänsten:

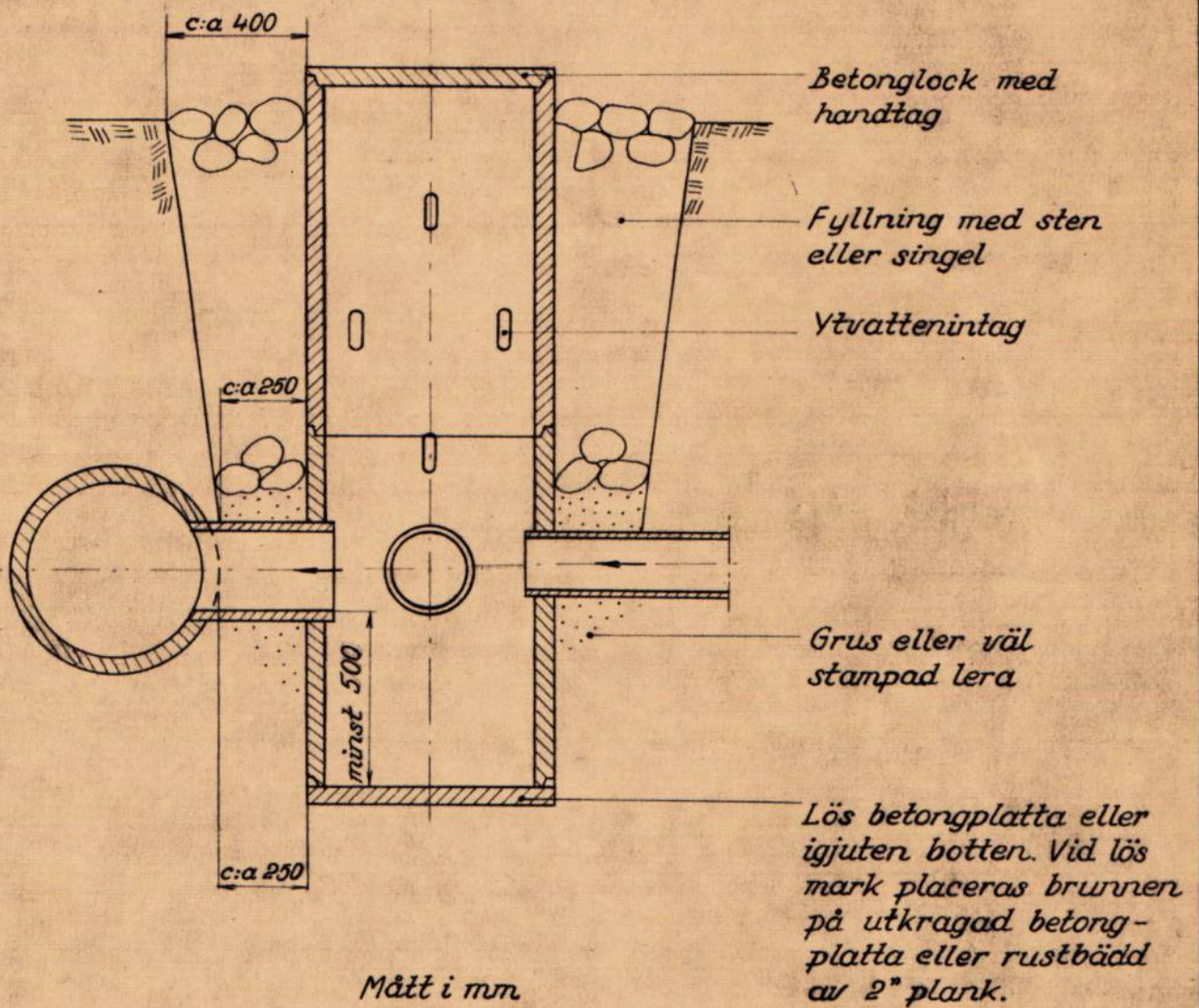
J. Lippert

E.o.lantbruksingenjör.

Brunn vid sidan av rörledning

Typritning B-1S

BRUNN

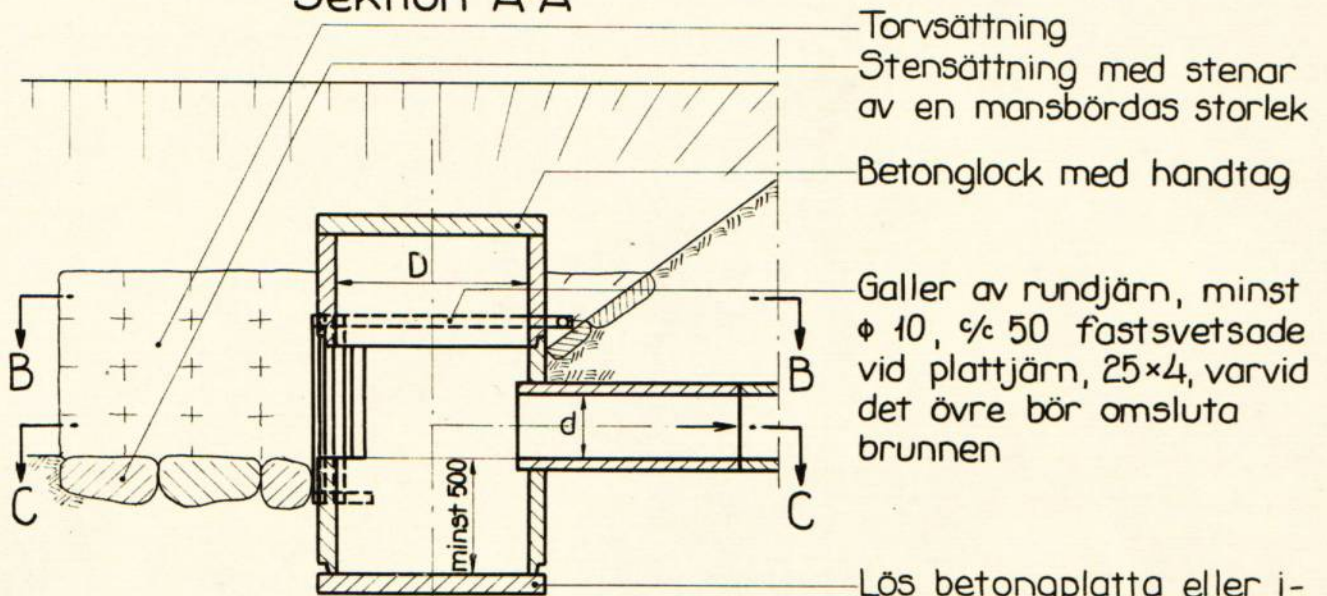
Börstorp, Hasslerör den 30 juli 1964.

I tjänsten:

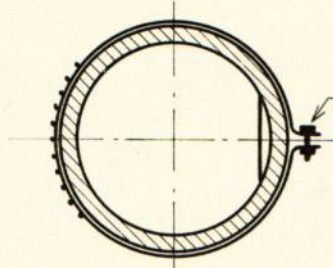
J. Lirpelt
J. Lirpelt

E.o.lantbruksingenjör.

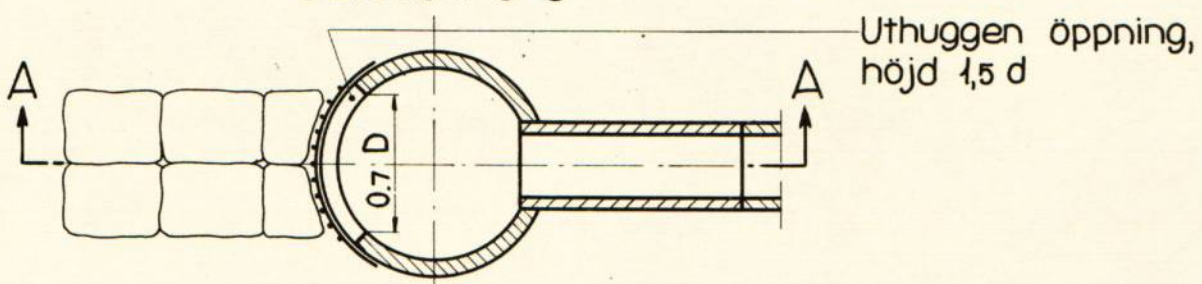
Sektion A-A

Sektion B-B

Sektion C-C

Mått i mm

Börstorp, Hasslerör den 30 juli 1964.

I tjänsten:

E. O. Lantbruksingenjör.